

Informația privind analiza datelor statistice din Registrul cererilor de comunicare a informațiilor de interes public a Cămarilor de Stat, pentru anul 2024

I. Considerații generale

În Republica Moldova dreptul de acces la informațiile de interes public este consacrat expres în art. 34 din Constituția Republicii Moldova. Acest drept vizează modul, mijloacele și condițiile în care se realizează administrarea treburilor publice. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Accesul la informație este o prioritate esențială pentru asigurarea transparenței și participării active a cetățenilor în procesul decizional.

Potrivit art. 7 din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, accesul la informațiile de interes public se realizează atât prin transparență proactivă – diseminarea, din oficiu, a informațiilor de interes public, în special prin publicarea acestora pe paginile web oficiale ale furnizorilor de informații cât și comunicarea informațiilor de interes public la cerere.

Pe parcursul anului 2024, Cămarile de Stat a asigurat accesul la informațiile de interes public în corespundere cu reglementările stabilite și bazându-se pe următoarele principii:

- oferirea informațiilor de interes public;*
- publicarea informațiilor de interes public;*
- promovarea guvernării deschise;*
- facilitarea accesului la informațiile de interes public;*
- transparența ședințelor.*

Cererile de acces la informațiile de interes public au fost înregistrate conform cerințelor Hotărârii Guvernului nr. 1027/2023 privind modul de înregistrare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public și incluse în Registrul cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.

Registrul, ținut în format electronic, a permis înregistrarea imediată a cererilor și actualizarea constantă a stării acestora, asigurând o evidență clară și detaliată a procesului de examinare și soluționare.

Raportul aferent anului 2024, primul an de implementare a Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, prezintă informații statistice, analizează procesul de recepționare, examinare și soluționare a cererilor, evidențiind principalele domenii și subiecte de interes abordate frecvent de către cetățeni.

II. Cadrul normativ

Gestionarea cererilor de comunicare a informațiilor de interes public a fost asigurată în conformitate cu reglementările prevăzute în:

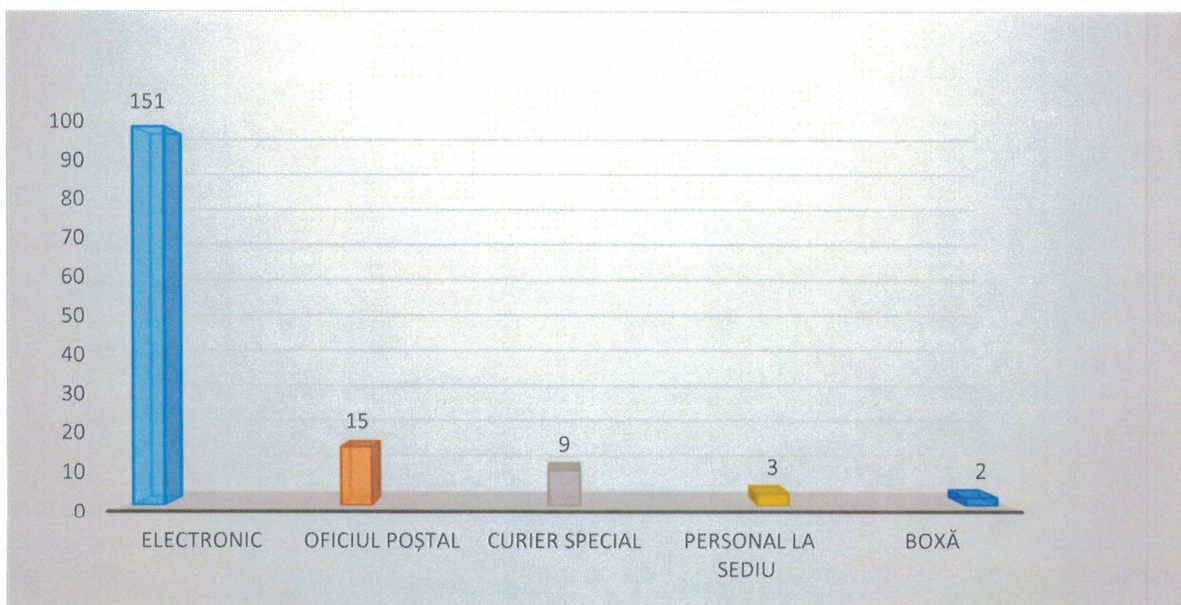
- Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.
- Hotărârea Guvernului nr. 1027/2023 privind modul de înregistrare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.
- Regulamentul privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2009, cu modificările ulterioare.
- Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 8 din 11.01.2024 cu privire la desemnarea subdiviziunii responsabile de ținerea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor de interes public și responsabilitățile angajaților Cancelariei de Stat implicați în procesul examinării cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.

III. Modalități de depunere a cererilor

În procesul înaintării cererilor de acces la informațiile de interes public, solicitanții au utilizat toate opțiunile prevăzute de cadrul normativ și puse la dispoziție de către Cancelaria de Stat în calitate de furnizor de informații, fiind recepționate cererile prin diverse forme și anume: ***poșta electronică, oficiul poștal, personal la sediu, prin curier special și depunere în boxa pentru corespondență.***

Modalitatea înaintării cererilor de acces la informațiile de interes public adresate Guvernului și Cancelariei de Stat, sunt reprezentate grafic în Diagrama nr.1, în total au parvenit **180 de cereri de acces la informații de interes public**, care au fost recepționate și înregistrate, după modul de înaintare și se atestă următoarele date:

- **151** depuse electronic;
- **15** depuse prin intermediul oficiului poștal;
- **9** recepționate prin curier special;
- **3** depuse personal la sediu;
- **2** depuse în boxa pentru corespondență

Analizând cererile de acces la informațiile de interes public, după criteriul persoane fizice și persoane juridice, se constată că, din totalul de **180 de cereri**, acestea au fost înaintate de următoarele categorii de solicitanți:

- **93 cereri** au fost depuse de persoane fizice, reprezentând **52%** din totalul cererilor;
- **87 cereri** au fost depuse de persoane juridice, ceea ce constituie **48%** din totalul cererilor (*reprezentare grafică Diagrama nr.2*).

Această distribuție indică o implicare semnificativă și un interes sporit în obținerea informațiilor de interes public, atât de către persoanele fizice, cât și de către persoane juridice, subliniind astfel interesul diversificat al diferitelor grupuri pentru accesul la informațiile de interes public care se referă atât la treburile publice cât și asupra problemelor de interes personal.

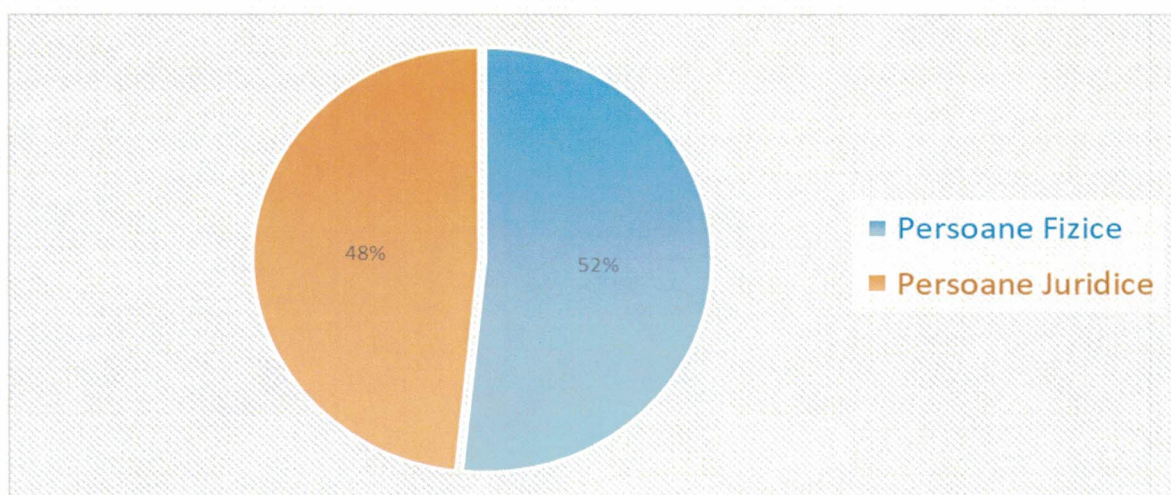

Diagrama nr. 2. Categorii de solicitanți

Cererile depuse de persoanele juridice sunt reprezentate grafic, în Diagrama nr. 3, fiind înaintate de către următoarele entități:

- Reprezentanți ai mass-media, jurnaliști/reporteri ai instituțiilor de presă - 21 cereri (24 %)
- Deputați în Parlamentul Republicii Moldova - 10 cereri (12 %)
- Asociații Obștești și Societăți cu Răspundere Limitată - 28 cereri (32 %)
- Avocați - 12 cereri (14 %)
- Administratori autorizați - 2 cereri (2 %)
- Executori judecătorești - 1 cerere (1 %)
- Autorități publice locale (primării) - 3 cereri (4 %)
- Partide politice - 2 cereri (2 %)
- Organizații religioase - 1 cerere (1 %)
- Altele-7 cereri (8 %)

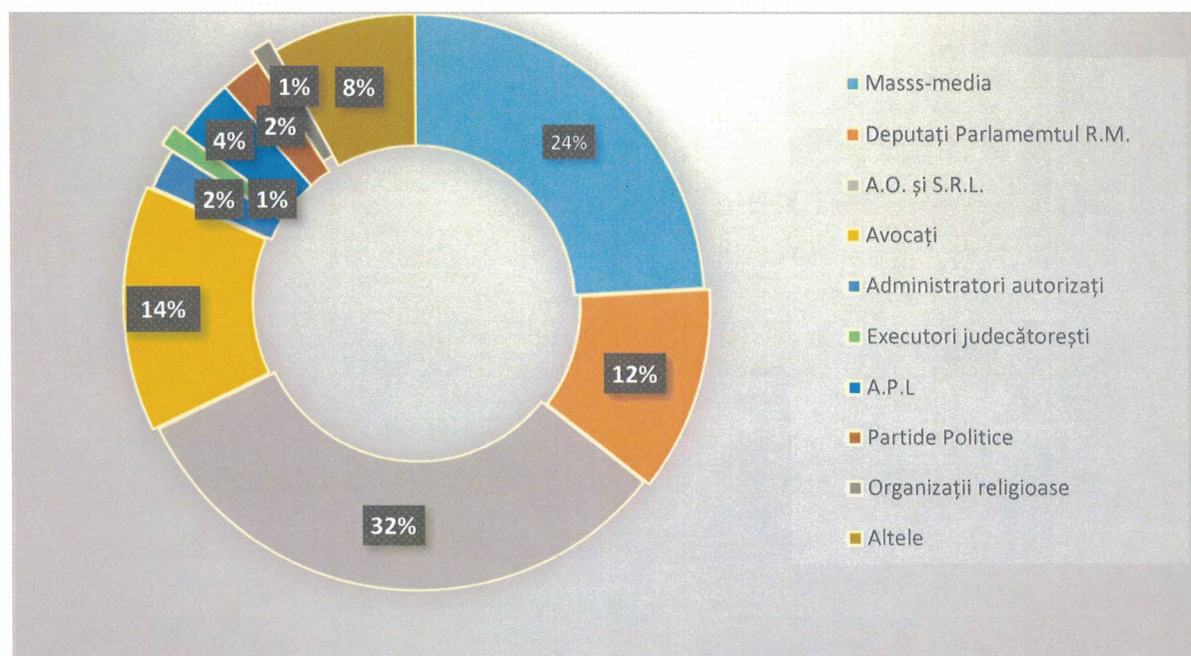

Diagrama nr. 3. Ponderea cererilor de acces la informațiile de interes înaintate de persoane juridice

IV. Examinarea și soluționarea cererilor de acces la informații de interes public

Din totalul de **180 de cereri** înaintate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 148/2023, au fost examinate și satisfăcute integral/parțial de către Cancelaria de Stat - **83 de cereri, ceea ce constituie 45%**, răspunsurile fiind întocmite și expediate către solicitanți în termeni legali de soluționare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, respectându-se principiul facilitării accesului la informații de interes public.

Cererile de acces la informații de interes public adresate Guvernului și Cancelariei de Stat au fost satisfăcute parțial, întrucât informațiile solicitate nu se aflau în totalitate în posesia directă a Cancelariei de Stat.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, cererile au fost readresate către alți furnizori de informație, care dețin informațiile respective.

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 23 alin. (3) al Legii nominalizate, **96 de cereri, ceea ce constituie 54%**, au fost **readresate integral/parțial** furnizorilor care dețin informațiile de interes public solicitate.

În temeiul art. 23 din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, au fost readresate integral/parțial 96 cereri (54%) din 180 cereri înaintate, ceea ce constituie 54% din totalul cererilor.

examinare în corespundere cu art. 17 alin. (1) a legii menționate (*reprezentare grafică în Diagrama nr.4*).

Cererile de acces la informații de interes public au fost respinse integral, în temeiul legii, deoarece informațiile solicitate fuseseră deja furnizate anterior solicitantului și în celălalt caz, a fost lăsat fără examinare din motiv de lipsă a elementelor obligatorii ale cererii, precum numele și prenumele solicitantului, adresa poștală și de e-mail sau o descriere suficient de detaliată a informației solicitate care să permită identificarea acesteia.

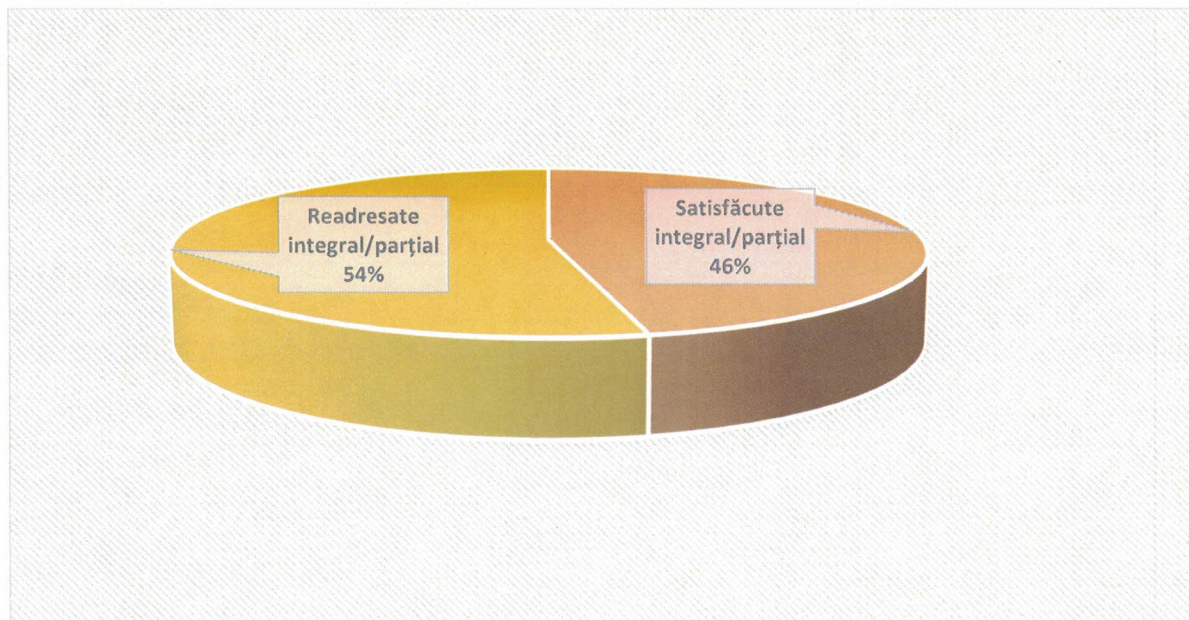

Diagrama nr. 4. Modalitățile de soluționare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, exprimate procentual

Din cele 54 % de cereri de comunicare a informațiilor de interes public adresate Guvernului/Cancelariei de Stat care au fost readresate integral sau parțial, acestea au fost transmise către următoarele autorități/instituții publice posesori ai informațiilor solicitate, după cum urmează:

- Ministerul Apărării – 2 cereri
- Ministerul Energiei – 3 cereri
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare – 3 cereri
- Ministerul Educației și Cercetării – 4 cereri
- Ministerul Mediului – 5 cereri
- Ministerul Afacerilor Externe – 5 cereri
- Ministerul Culturii – 6 cereri
- Ministerul Afacerilor Interne – 7 cereri
- Ministerul Sănătății – 9 cereri
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării – 12 cereri
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale – 12 cereri
- Ministerul Finanțelor – 14 cereri

- Ministerul Justiției – 14 cereri
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale – 16 cereri
- Autorități ale administrației publice locale – 19 cereri
- Organe de drept – 4 cereri
- Alte autorități/instituții publice – 35 cereri (*reprezentare grafică în Diagrama nr. 5*).

Având în vedere că, Cancelaria de Stat nu deține în totalitate informațiile care prezentau interes pentru solicitanți, cererile adresate au fost redirecționate parțial sau integral către furnizorii de informații care posedă datele respective.

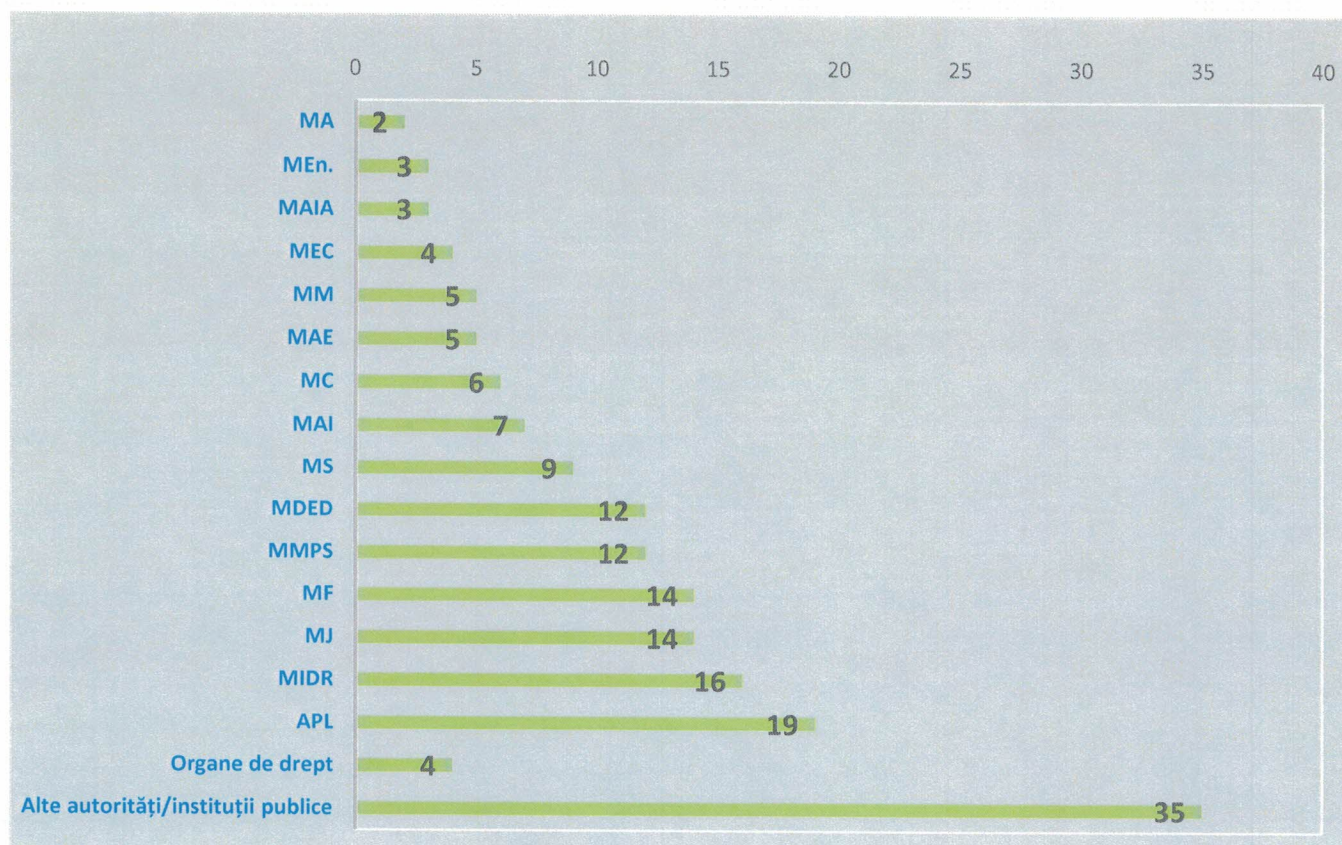

Diagrama nr. 5. Fluxul cererilor de acces la informațiile de interes public readresate către alți furnizori de informații

V. Domeniile de interes ale solicitanților de informații de interes public

În urma analizei conținutului cererilor de acces la informațiile de interes public, au fost identificate diverse domenii de interes pentru solicitanți, printre care evidențiem următoarele subiecte majore:

1. Activitatea instituțiilor și autorităților publice:

- Prezentarea fișelor de post și a regulamentelor de organizare și funcționare ale subdiviziunilor interne ale instituțiilor/autorităților publice;
- Detalii referitoare la calcularea salariilor și a sporurilor salariale pentru diferite categorii de funcționari, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică;

- Cheltuielile financiare destinate primirii delegațiilor oficiale, incluzând costurile asociate cu organizarea și desfășurarea acestora;
- Acoperirea cheltuielilor pentru deplasările oficiale atât în țară, cât și în străinătate, pentru a asigura transparența în gestionarea fondurilor publice;
- Actualizarea periodică a paginilor web ale instituțiilor/autorităților publice, pentru a asigura accesul publicului la informațiile relevante și actuale;
- Prezentarea informațiilor referitor la gradul de executare a bugetului autorităților/instituțiilor publice pentru perioada anilor 2021-2023;
- Atacurile cibernetice asupra sistemelor informatice, platformelor și portalurilor autorităților/instituțiilor publice;
- Bugetul comisiilor de evaluarea a judecătorilor și procurorilor.

2. Derularea și implementarea programelor de dezvoltare și a proiectelor instituționale:

- Detalii despre Programul de activitate al Guvernului, Planul de Acțiuni al Guvernului și Planul Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027;
- Informații privind proiectul „Dezvoltarea capacităților antreprenoriale ale Diasporei Republicii Moldova”;
- Campania de informare „Europa pentru tine” privind beneficiile și oportunitățile oferite de Uniunea Europeană;
- Campania „Moldova Europeană”, destinată să consolideze procesele de integrare europeană și să informeze cetățenii despre beneficiile aderării;
- Dezvoltarea Strategiei Naționale de combatere a discursului de ură, vociferată în cadrul consultărilor publice pe marginea Planului Național de Acțiuni pentru Drepturile Omului 2024-2027;
- Referitor la Strategia Securității Informaționale pentru anii 2019-2024;
- Programul de acordare a burselor de merit elevilor și studenților de etnie romă din învățământul liceal, profesional tehnic și superior;
- Implementarea reformei sistemului de asistență socială „Restart”;
- Proiectul instituțional „Reconstrucția blocului B al Muzeului Național de Istorie a Moldovei”;
- Detalii despre programul „Prima Casă”, care susține tinerii în achiziționarea unei locuințe prin contractarea creditelor avantajoase.

3. Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale:

- Includerea/publicarea actelor adoptate de autoritățile publice locale în Registrul de Stat al Actelor Locale, pentru a asigura transparența și accesibilitatea acestora, depersonalizarea actelor administrative emise de către autoritățile administrației publice locale;
- Notificarea deciziilor pretins neconforme ale autorităților administrației publice locale de către Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat;
- Controlul legalității deciziilor și dispozițiilor emise de către autoritățile administrației publice locale;
- Verificarea legalității alocării fondurilor din bugetele locale;

4. Alte informații de interes public:

- Solicitarea copiilor Hotărârilor de Guvern adoptate în perioada anilor 1991-1992;
- Solicitarea copiilor Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;
- Informații privind situația drepturilor omului în localitățile din stânga Nistrului;
- Pilotarea votului prin corespondență;
- Gestionarea monumentelor istorice;
- Organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc;
- Furnizarea informației referitor la implementarea Legii cu privire la condominiu;
- Prezentarea formulei de calcul aplicată la determinarea plății agentului termic;
- Modalitatea de acordare a premiilor pentru elevii câștigători ai olimpiadelor și concursurilor naționale și internaționale;
- Alocarea surselor financiare pentru reabilitarea drumurilor naționale/locale;
- Finanțările externe primite de Republica Moldova din partea Uniunii Europene.

VI. Monitorizarea și finalitatea procesului de examinare și soluționare a cererilor de acces a informațiilor de interes public

Procesul de asigurare a accesului la informațiile de interes public, realizat prin comunicarea informațiilor de interes public la cerere, s-a monitorizat permanent, atât mersul și etapele examinării, precum și finalitatea procesului de furnizare a informațiilor de interes public.

În acest exercițiu s-a pus accent pe următoarele aspecte:

✓ **Evaluarea timpului de răspuns**

S-a monitorizat termenul de răspuns al autorităților/instituțiilor publice, pentru a asigura respectarea prevederilor legale referitoare la termenele de soluționare a cererilor de acces la informațiile de interes public. Acest proces a permis identificarea eventualelor întârzieri și implementarea măsurilor necesare pentru corectarea acestora. Orice abatere de la termenul legal a fost documentată și analizată pentru a se lua măsurile de remediere corespunzătoare.

✓ **Calitatea și transparența procesului de examinare și soluționare a cererilor de comunicare a informațiilor de interes public**

S-a urmărit modul în care autoritățile/instituțiile publice au furnizat informațiile solicitate, asigurându-se că răspunsurile au fost clare, complete și accesibile solicitantului. De asemenea, s-a evaluat dacă informațiile au fost prezentate într-o manieră rapidă și echitabilă.

✓ **Cooperarea între autorități.**

S-a acordat o atenție deosebită eficienței comunicării și cooperării între subdiviziunile Cămarilor de Stat și celelalte autorități/instituții publice implicate în procesul de examinare a cererilor. Comunicarea eficientă între autorități a fost esențială pentru gestionarea corectă și rapidă a cererilor, contribuind la răspunsuri prompte și de calitate.

✓ **Finalitatea procesului de examinare a cererilor de acces la informații de interes public** a fost consemnată prin completarea Registrului cererilor de comunicare a informațiilor de interes public, care include detalii despre cererile examinate, termenul de răspuns și entitățile implicate. Acest instrument a asigurat continuitatea procesului de transparență și accesibilitate a informațiilor de interes public.

VII. Concluzii

Asigurarea accesului cetățenilor la informațiile de interes public a constituit o prioritate pentru Cancelaria de Stat, atât în calitate de furnizor de informații, dar și ca una din autoritățile publice responsabile de monitorizarea și controlul implementării Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.

Formele de acces la informațiile de interes public prevăzute de cadrul normativ: *transparența proactivă* care presupune diseminarea, din oficiu, a informațiilor de interes public, în special prin publicarea acestora pe paginile web oficiale ale furnizorilor de informații, cât și *comunicarea informațiilor de interes public la cerere*, au fost aplicate în egală măsură, contribuind astfel la promovarea unei culturi a transparenței și a deschiderii.

În acest sens, furnizorii de informații au fost atenționați asupra necesității actualizării periodice a datelor de interes public prin publicarea din oficiu a informațiilor de interes public pe paginile web oficiale în corespundere cu reglementările stabilite.

Implementarea măsurilor de monitorizare a întregului proces de asigurare a accesului la informații a contribuit la consolidarea încrederii publicului în autoritățile statului, asigurându-se că cererile de acces la informațiile de interes public sunt gestionate eficient, fiind asigurată transparența activității în sectorul public.